

mediana lata nigris. Capite subtiliter punctato, oculis nigris prominulis, crebre reticulatis, antennis crassiusculis, articulo primo latitudine duplo longiore, articulo secundo quam primo dimidio brevior et paulo angustiore, articulo tertio quam secundo paulo longiore et apice paulo latiore, articulis 4—8 transversis, articulis quinto et septimo quam ceteribus paulo latioribus, clava magna, in mare articulo primo (antennarum nono) quam articulo octavo duplo latiore et sesquialter latiore, articulo decimo et undecimo paulo angustioribus latitudineque aequalibus, decimo longitudine triplo latiore, ultimo rotundato, in femina articulis primis duabus clavae latitudine fere aequalibus, primo paulo angustiore et longiore, articulo ultimo rotundato praecedentibus multo latiore. Pronoto transverso, longitudine fere dimidio latiore, lateribus fere rectis, angulis anticis rotundatis, posticis acutiusculis, margine laterali crenulato, striis duabus basalibus profundis, superficie ut elytris punctatis et pilis flavescens vestita. Scutello transverso. Elytris oblongo-ovatis, lateribus rotundatis, fascia nigra mediana ad suturam interdum interrupta, stria suturalis solum in parte postica subtili.

Habitat in Montibus Balkan, prope Klisura (Klisura-Balkan),

H. dalmatina proxima; sed statura minore et praecipue structura antennarum bene distincta.

Speciem novam a D. E. MERKL detectam eo petente in honorem Dominis OSC. REISS (Innsbruck) denominavi.

Különfélék.

Magyar gyűjtők külföldön. Az év elején a Magyar Entomológiai Társaság két tagja utazott külföldre, hogy főleg rovar-tani kutatásokat végezzen Január elején kelt útra KOVÁCS ÖDÖN, a ki kutatásainak színteréül Abessziniát választotta. Első küldeménye, mely a Magyar Nemzeti Múzeumba jutott, az Aden környékén gyűjtött rovarokat tartalmazta. KOVÁCS ÖDÖN azóta már eljutott Abessziniába a hol daczára a nem kedvező száraz időszaknak, máris szép anyagra tett szert, a melynek egy része útban van Budapest felé. — A másik kutató NÁDAY ISTVÁN, a ki MÉSZÁROS kisázsiai expedíziójához csatlakozott. Jelenleg Angorából a Tur Tsöllü nagy sóstóhoz indult, melynek vidékén fogja kutatásait végezni. NÁDAY szintén a Nemzeti Múzeum részére gyűjt.

—I.

Lepkészeink figyelmébe! DR. KERTÉSZ ÁBA m. kir. udvari orvos (Budapest, I. Apród-utca 5.) a *Parnassius Mnemosyne* L. alakjait tanulmányozván, arra kéri honi gyűjtőinket, hogy hazai termőhelyekről származó anyagot bocsássanak rendelkezésére. Ez a lepke ott a hol előfordul nem ritka és így gyűjtőink könnyen tehetnek szert néhány

felesleges példányra, annál is inkább, mert itten nem jön tekintetbe a példányok minősége, ha kissé hibásak is az nem baj. A kérelmező szívesen viseli a felmerülő költségeket, egyedüli kívánsága csak az, hogy a beküldött példányok termőhelye pontos legyen.

Irodalom.

Dr. K. W. von Dalla Torre und *Dr. I. I. Kieffer*: Cynipidae (Das Tierreich. 24 Lieferung. pp. XXXV. et 1—891, mit 422 Abbildungen. Berlin, 1910).

A berlini Német Állattani Társaságtól alapított nagy munkamely a mostan élő állatalakok összefoglaló megismertetését célozza, lassan bár, de nagy lépésekkel halad előre. Eddigi 25 kisebb-nagyobb kötetében az entomológiának ugyan kevés hely jutott, de ez alkalommal vaskos kötetben hozza a gubacsdarázsok szisztematikai leírását. Különösen nagy nyereség e család élőködő fajainak összeállítása, mert ezek tanulmányozásánál nagyon nehezen leküzdhető nehézségek állottak a tanulmányozó útjában. Az európai fauna eddig ismert fajait a társszerzők egyike (KIEFFER) már az 1897—1905. években megjelent ANDRÉ-féle „Species des Hymenoptères d'Europe et d'Algérie“ VII. kötetében feldolgozta, most kiegészíti a földkereksége összes nemeinek és fajainak összeállításával. Eléggé kutatott terület Európa és Észak-Amerika, de ezek is jóformán csak a gubacsot termő fajokban. A parazita Cynipidákat még Európában se nagyon gyűjtötték meg, dacára annak, hogy innen 425 faj leírása van meg. Utána Észak- és Közép-Amerika szerepel 181 ismeretes fajjal, a mi legnagyobbbrészt ASHMEAD néhány évi gyűjtésének és tanulmányozásának az eredménye. Hogy pedig Dél-Amerikából csupán 29, Ázsiából 18, Afrikából 11, Ausztráliából csak 4 faj élőködő *Cynipida* ismeretes, az nem azt mutatja, hogy ott csak olyan kevés faj él, hanem hogy még egyáltalán nem gyűjtöttek apró Hymenopterákat, ezek is csak más apró rovar közé keveredve véletlenül kerültek elő. Ezekből a számokból látjuk csak meg, mennyi tennivaló van még hátra ennek a rovarcsaládnak a tanulmányozásában is!

A magyar fauna Cynipidái közül a gubacstermők közül 125 fajt sorol fel a faunakatalogus, de az élőködők közül csupán 4 fajt ismer. Azóta SZÉPLIGETI GYÖZÖ gyűjtögette ezeket az érdekes apróságokat s küldötte el feldolgozásra KIEFFER-nek, a ki ezeket az adatokat a fent omlított ANDRÉ-féle munkában tette közzé és jelen munkájában megismétli. Az alig másfél százat kitevő anyagból 38 faj közül KIEFFER 21 új fajt talált és írt le, közülük 19 faj ezideig faunánk kizárólagos sajátja. E becses gyűjtemény SZÉPLIGETI hazafias ajándékából most Nemzeti Múzeumunk sajátja.